

Δήλωση της σκηνοθέτριας

Πώς ένα ρατσιστικό κόμμα, που για χρόνια έπαιρνε λιγότερο από 0,2% των ψήφων, μπορεί να βρεθεί στη βουλή με 18 βουλευτές;

Πώς ένα κόμμα που προωθεί τη βία, το μίσος, τον σεξισμό και τις δολοφονίες, μπορεί να αυξάνει την απήχυσή του μετά από κάθε πογκρόμ;

Πώς, ενώ δεν θα μπορούσε ποτέ να υπάρξει - έτσι ως έχει - στη Γαλλία, η Χρυσή Αυγή μπορεί να παραμένει στην Ελλάδα τρίτη πολιτική δύναμη επί τέσσερα χρόνια;

Τί έχει μέσα στο μυαλό του ένας Χρυσσαυγίτης;

Μ' αυτά τα ερωτήματα ξεκίνησα τα γυρίσματα, τέλη 2009 με αρχές 2010. Αλλά, όσο πιο πολύ προχωρούσα στην έρευνα, τόσο πιο πολύ συνειδητοποιούσα ότι το κίνητρό μου ήταν ο φόβος.

Με έναν πεθερό και μια γιαγιά στην αντίσταση, με μια πεθερά που έβγαζε το κίτρινο αστέρι της για να περάσει από τις γραμμές του εχθρού ώστε να φέρει τρόφιμα στην οικογένειά της, μ' έναν θείο και μια θεία που γύρισαν απ' το Άουσβιτς, μεγάλωσα με ιστορίες του πολέμου. Ενός κόσμου που, όπως μου έλεγαν, δεν θα υπήρχε ποτέ ξανά.

Είναι όμως έτσι;

Όσο συγκέντρωνα εικόνες, τόσο είχα την αίσθηση πως όχι.

Αυτοί οι άντρες με τα μαύρα μού έγιναν εμμονή: «Πώς μπορεί κανείς να είναι σήμερα Χρυσσαυγίτης;» Η ερώτηση αυτή μου ερχόταν καθημερινά. Και τώρα ακόμα, μετά από πέντε χρόνια έρευνας, η ερώτηση αυτή παραμένει. Δεν έχω απάντηση. Η κρίση δεν είναι η μόνη εξήγηση. Όσοι επιλέγουν και ψηφίζουν την Χρυσή Αυγή, το κάνουν για πολλούς, διαφορετικούς λόγους.

Αυτό που ξέρω όμως, είναι ότι είναι εξαιρετικά επικίνδυνοι. Ειδικά επειδή λίγοι τους παίρνουν στα σοβαρά.

Αυτή η ταινία δεν δίνει απαντήσεις στα ερωτήματα που είχα και έχω ακόμα. Ελπίζω όμως ότι φέρνει στο φως αρκετά στοιχεία για να μπορεί κανείς να συνειδητοποιήσει την επικινδυνότητα της Χρυσής Αυγής.

Διότι, τελικά, δεν υπάρχει καμμία απολύτως διαφορά ανάμεσα στο χρυσσαυγίτικο «*Η Ελλάδα στους Έλληνες*» και την ναζιστική επιγραφή «*Jude*» στα μαγαζιά των Εβραίων.

Και στις δυο περιπτώσεις, η κοινωνία δεν αντέδρασε.